

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК СВІТОГЛЯДНОЇ ОРІЕНТАЦІЇ
СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ЕКОНОМІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

УДК: 378.013 + 306 + 372.37

Башавець Н. А.

У статті розглядаються теоретико-методичні засади формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів. Розкривається концепція технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців економічного профілю, яка ґрунтується на положеннях загальної теорії культури, здоров'я, культури здоров'я. Технологія формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів побудована на підставі відповідної моделі.

Ключові слова: культура здоров'язбереження, майбутній фахівець, здоров'язбереження, економіст.

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ
КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕЖЕНИЯ КАК МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКОЙ
ОРИЕНТАЦИИ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ
УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ**

Башавец Н. А.

В статье рассматриваются теоретико-методические основы формирования культуры здоровьесбережения как мировоззренческой ориентации студентов высших экономических учебных заведений. Раскрывается концепция технологии формирования культуры здоровьесбережения как мировоззренческой ориентации будущих специалистов экономического профиля, которая базируется на положениях общей теории культуры, здоровья, культуры здоровья. Технология формирования культуры здоровьесбережения как мировоззренческой ориентации студентов высших экономических учебных заведений построена на основе соответствующей модели.

Ключевые слова: культура здоровьесбережения, будущий специалист, здоровьесбережение, экономист.

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASES OF FORMING THE
CULTURE OF HEALTHSAVING AS THE WORLD ORIENTATION L VIEW
OF THE STUDENTS FROM THE HIGHEST ECONOMICAL
EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS**

N. A. Bashavets

In the article there are theoretical and methodological bases of forming the culture of healthsaying as the world orientation l view of the students from the highest economical educational establishments. The conception of technology of forming the culture of healthsaying opens up as to the world view orientation of future specialists of economical type, which is based on the provisions of general theory of culture, health, culture of

healthsaving. Technology of forming the culture of healthsaving as the world view orientation of students of higher economic educational establishments is built on the basis of corresponding model.

Keywords: the culture of healthsaving, future specialist, healthsaving, economist.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Проблема формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців в освітньому процесі вищих навчальних закладів набуває особливої значущості в умовах повільного погіршення стану здоров'я сучасної молоді, що зумовлене несприятливими соціально-економічними умовами, складною екологічною ситуацією, низьким рівнем культури, інтенсифікацією навчального процесу з перекосом на інтелектуальний розвиток особистості, негативний вплив організації навчального процесу вишу на здоров'я студентів, крім того самі вони недостатньо дбають про своє здоров'я і не дотримуються здорового способу життя, не зорієнтовані на власне здоров'язбереження. А в сучасних ринкових умовах успіх самореалізації у професійній діяльності визначається не лише фаховою обізнаністю, а й психічним і фізичним благополуччям та ставленням до свого здоров'я. Зазначена проблема потребує зміни мислення і поведінки сучасного студентства та відповідного рівня культури молоді людини і робить питання культури здоров'язбереження особливо актуальним.

У навчально-виховному процесі вищої економічної школи проблема формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів стоїть особливо гостро, адже коло інтересів молоді людини часто становлять зразки нездорового образу життя, пріоритет матеріальних цінностей над духовними та супроводжується відчуженістю від оздоровчої діяльності, культури здоров'я, знеціненням престижу фізичного виховання як дисципліни порівняно з базовими спеціальними дисциплінами.

Зазначену проблему формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів можливо вирішити комплексно за допомогою відповідного виховання у сім'ї, вищій школі, роботи соціальних організацій, закладів охорони здоров'я тощо. Це зумовлюється цілою низкою причин, як-от: недостатнє використання навчальними закладами способів та засобів здоров'язбереження майбутніх фахівців, відсутність відповідного методичного забезпечення навчально-виховного процесу та здоров'язбережувальних технологій; низька зацікавленість проблемами здоров'язбереження; відсутність світоглядної орієнтованості молоді на здоров'язбереження тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему здорового способу життя порушують такі науковці, як: Г. Бевз, В. Бесараб, В. Бобрицька, О. Вакulenко, М. Віленський, П. Виноградов, С. Волкова, І. Герасимова, В. Глухов, В. Глушко, С. Горчак, В. Грушко, Д. Давиденко, Н. Завидівська, Б. Зисманов, Т. Кириченко, Р. Купчинов, Є. Назарова, В. Оржеховська, О. Ошина, Р. Раєвський, Л. Сущенко, Ю. Шадлітов та ін.

Проблема формування ціннісного ставлення до здоров'я та ціннісної орієнтованості на нього є предметом наукових розвідок таких учених, як: Т. Белінська, Ф. Блохер, Є. Жданова, С. Закопайло, С. Лапасенко, З. Литвинова, О. Соколенко та ін.

Проблеми здоров'язбереження розкривають у своїх працях такі науковці, як: М. Безруких, Д. Вікторов, М. Волчек, Д. Воронін, Є. Глебова, Л. Дзодзикова, Б. Долинський, Л. Єлькова, В. Звєкова, В. Ірхін, Н. Кайгородова, О. Клестова, Н. Міллер, Т. Овчинникова, О. Підгорна, М. Сентізова, Г. Серіков, Д. Сомов, Н. Суворова та ін.

Питання застосування здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі розглядають такі вчені, як: М. Безруких, С. Грімблат, В. Зайцев, Т. Карасєва, М. Коржова, С. Крамської, М. Смірнов, В. Сонькіна, Г. Соловійов, І. Чушаха та ін.; проблеми культури здоров'я – О. Ахвердова, В. Бабич, Л. Безугла, Г. Брадик, О. Видюк, В. Горашук, С. Горбушина, Є. Диканова, Ю. Драгнев, Г. Зайцев, С. Кириленко, Г. Кривошеєва, О. Куделіна, С. Лебедченко, Л. Лубишева, В. Магін, М. Мариніна, В. Скумін, О. Трещєва, В. Шахненко; проблеми формування культури здорового способу життя – О. Рихтер, Л. Соколенко, Н. Соловійова та ін.

Мета статті полягає у розкритті теоретико-методичних засад формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Провідною ідеєю дослідження є те, що феномен здоров'я майбутніх фахівців розглядається в контексті культуротворення та культурозбереження. Технологію формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців в освіті ми розуміємо як складну систему, що забезпечує збереження та зміцнення здоров'я студентів і викладачів, яка сутнісно впливає на світогляд й змінює їхній спосіб життя, ця система визначається метою і складається з методів, засобів, прийомів, способів вирішення проблеми формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців, а також їхнього контролю та корекції.

Формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців економічного профілю є цілеспрямованим процесом, що зумовлює обґрунтування концептуальних ідей дослідження на методологічному і теоретичному рівнях.

Методологічний рівень відбиває взаємозв'язок і взаємодію наукових підходів до виявлення проблеми формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів, зокрема:

- системний підхід дослідження базується на розумінні процесу формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів як цілісної, динамічної педагогічної системи, в якій структура, зміст і методика спрямовуються на формування високого рівня відповідної культури;

- аксіологічний підхід надає процесу формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів ціннісної спрямованості;

- гендерний підхід вимагає нового світогляду, відповідно до якого стереотипне сприйняття жінок і чоловіків має бути замінено ідеєю розвитку їхнього особистісного потенціалу. Впровадження зазначеного підходу ми розглядаємо як складову частину концепції формування гендерної рівності статей студентської молоді.

Теоретичну основу дослідження становлять ідеї, концепції, положення та висновки, що стосуються: загальнотеоретичних проблем виховання, розкритих у працях філософів, педагогів, психологів (В. Андрущенко, І. Бех, М. Євтух, В. Мадзігон, В. Сластьонін, О. Сухомлинська та ін.); закономірностей, які розкривають педагогічні засади формування особистості (А. Капська, Л. Коваль, С. Харченко та ін.); формування компонентів здоров'я (Е. Булич, І. Муравов, В. Скумін та ін.); передумов технологізації навчання (В. Беспалько, В. Горашук, Л. Сущенко); формування культури здоров'я та здорового способу життя молоді (В. Бобрицька, С. Горбушина, Є. Диканова, Ю. Драгнев, О. Дубогай, Г. Зайцев, С. Кириленко, Г. Кривошеєва, О. Куделіна, С. Лебедченко, Л. Лубишева, В. Оржеховська, Б. Шиян та ін.).

Експериментально-дослідна робота (2005-2010 рр.) проводилася на базі Одеського інституту фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, Одеського державного економічного університету.

Загалом експериментальним дослідженням було охоплено 1069 студентів вищих економічних навчальних закладів. Формувальним експериментом було охоплено 424 студента-економіста (до експериментальної групи було віднесено 209 студентів, до контрольної 215 студентів).

У проведеному дослідженні встановлено, що формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів обумовлює їхню практичну готовність до компетентно побудованої особистісної професійної діяльності, спрямованої на збереження, зміцнення власного здоров'я.

Визначено, що вища освіта є останньою ланкою освіти перед професійною діяльністю фахівця, тому, поки студенти оволодівають спеціальністю економіста, треба завдяки цілеспрямованому педагогічному впливові націлити їх на формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації, щоб сформувати їх настанову та потребу у здоров'язбереженні, яка буде світоглядною основою самореалізації в їхній подальшій професійній та більш продуктивній особистій життєдіяльності.

Під світоглядною орієнтацією ми розуміємо спрямованість особистості зі сформованим світосприйняттям на діяльність, яка є засобом відчуття себе у світі, стрижнем, що визначає специфічну сутність людини як основного елемента соціальної системи, стрижневою концепцією формування культури здоров'язбереження майбутніх фахівців-економістів; культура здоров'язбереження майбутнього фахівця – високий рівень ціннісних орієнтацій, знань, умінь, навичок та способів дій щодо збереження свого здоров'я, який постійно виявляється у способі життя студента та його світогляді, а формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутнього фахівця – процес, у ході якого відбувається розвиток рефлексії особистості, стимулів, ціннісних світоглядних орієнтацій щодо збереження здоров'я, усвідомлення себе гармонійною людиною, яка не тільки володіє необхідними знаннями, вміннями та навичками щодо збереження свого здоров'я, а й постійно свідомо займається культивуванням особистісного здорового способу життя.

Формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів-економістів у структурі цілісного навчально-виховного процесу вищого економічного навчального закладу відбувалось через чотири складові цього процесу: навчальну, виховну, позанавчальну, самоврядувальну.

У змісті цього процесу домінує формування світоглядної орієнтації на збереження здоров'я через систему переконань, норм, правил, ідеалів, соціально значущих відносин, настанов, мотивів, способів і правил здоров'язбережувальної поведінки. Вищезазначений цілісний педагогічний процес, його мета, завдання, зміст, форми і методи обумовлені соціально-економічними потребами суспільства у здорових, працездатних фахівцях. Тобто, в цілісному педагогічному процесі заняття з соціально-гуманітарного циклу, а саме: педагогіки, психології, культурології, фізичного виховання та створене виховне середовище мають виховний та розвивальний характер і спрямовані на здобуття особистісно-усвідомлювального (високого) рівня культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів.

Так, концепція технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців економічного профілю ґрунтується на положеннях загальної теорії культури, здоров'я, культури здоров'я та передбачає застосування системного, аксіологічного, гендерного підходів.

Системний підхід до технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців базується на розумінні процесу формування культури здоров'язбереження майбутніх фахівців як цілісної, динамічної педагогічної системи, в якій структура, зміст і методика спрямовуються на формування високого рівня культури здоров'язбереження на підставі особистісно-орієнтованого виховання та світоглядної орієнтації.

Аксіологічний підхід в аспекті нашої технології передбачає визначення здоров'я як найвищої цінності, піклування про яке допоможе майбутнім фахівцям у реалізації більш повноцінної професійної діяльності.

Гендерний підхід — це наукова методологія, яка розкриває взаємодію чоловічого й жіночого, що відтворюється у структурах свідомості, світоглядній орієнтації на здоров'язбереження, дії та взаємодії. Цей підхід розкриває соціально-рольову й культурну інтерпретацію рис особистості та моделей здоров'язбережувальної поведінки чоловіка і жінки.

Проаналізувавши роботи вищезазначених учених та враховуючи специфіку напряму дослідження, нами визначено такі критерії сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів: когнітивно-дієвий, особистісно-рефлексивний, стимулювально-регулятивний, здоров'язбережувальний та такі рівні сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців: високий (особистісно-усвідомлювальний), достатній (настановчо-дієвий), середній (реконструктивний), низький (ознайомлювальний). Ступінь прояву кожної ознаки оцінювалася 5 експертами за 4-бальною шкалою. Так за ступенем її прояву було умовно встановлено цифрові показники: ознака виявляється якразово — 4 бали; достатньо — 3 бали; середньо — 2 бали; слабо — 1 бал.

Оскільки оцінювання рівнів сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів здійснювалося за великою кількістю різних мануал-методик дослідження, які вивчали складові цієї культури для визначення загального рівня, необхідно було застосувати уніфіковану бальну шкалу, яка трансформувалася у 4-х бальну шкалу. Будь-якій якості, що оцінювалася на особистісно-усвідомлювальному рівні, ми надавали від 4 до 3,5 балів; настановчо-дієвий рівень оцінювався — за 3,4-2,5 балами; реконструк-

тивний рівень – визначав проміжок від 2,4-1,5 балів; ознайомлювальний рівень – від 1,4 до 0,5 балів.

Для кожного критерію було визначено низку показників.

Показники прояву когнітивно-дієвого критерію сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців: обізнаність у проблемах здоров'язбереження, що проявляється в умінні, звичці та самостійності виконання оздоровчих заходів; переконаність у необхідності саморозвитку та самовдосконалення власної культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації; наявність інтересу до вивчення питань здоров'язбереження, потреба в поглибленні знань; усвідомлення ролі особистого способу життя у збереженні здоров'я; рівень знань з основ профілактики захворювань, здоров'язбережувальних технологій та оздоровчих заходів.

Показники прояву особистісно-рефлексивного критерію сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців: нормальний рівень власної тривожності; відповідна адекватна реакція на вчинки тих, хто оточує, у різноманітних життєвих ситуаціях; ціннісне ставлення до здоров'я (орієнтованість на здоров'язбереження); наявність морально-вольових якостей; працездатність організму.

Показники прояву стимулювально-регулятивного критерію сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців: наявність саморегуляції власного стану; наявність емоційної усталеності; наявність психологічного комфорту; переконаність у необхідності регуляції соціальних відносин; наявність мотивації щодо здоров'язбереження.

Показники прояву здоров'язбережувального критерію сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців: об'єктивна оцінка свого фізичного здоров'я; наявність розвиненості фізичних якостей; підтримка активного фізичного стану; вміння розробляти індивідуальну оздоровчу систему; організація щоденної самостійної здоров'язбережувальної діяльності.

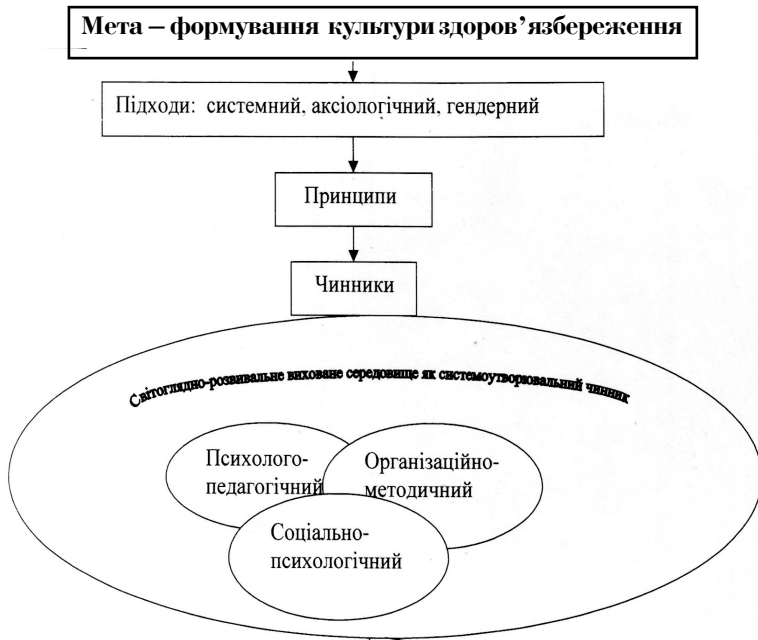
Для проведення дослідно-експериментальної роботи було визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів, а саме: забезпечення формування стійкої мотивації на здоров'язбереження; організація здоров'язбережувальної самостійної роботи студентів; творче використання нетрадиційних засобів оздоровлення; культивування еталона здорової, гарної, життєздатної особистості.

Технологія формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів побудована на підставі моделі формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів-економістів, що містить: мету (формування культури здоров'язбереження студентів-економістів) – підходи (системний, аксіологічний, гендерний) – принципи (групи принципів, які розподіляються за суб'єктами до: виховного процесу вищого навчального закладу, педагогічної діяльності викладачів; контрольно-оцінної функції управління) – компоненти (світоглядний, пізнавальний й поведінковий) – критерії (когнітивно-дієвий, особистісно-рефлексивний, стимулювально-регулятивний, здоров'язбережувальний) – чинники (соціально-психологічний, організаційно-методичний, психолого-педагогічний) – педагогічні умови (забезпечення формування стійкої мотивації на здоров'яз-

береження; організація здоров'язбережувальної самостійної роботи студентів; творче використання нетрадиційних засобів оздоровлення; культивування еталона здорової, гарної, життєздатної особистості) – засоби, методи (методи, які регулюють світоглядну орієнтацію студентів; методи організації здоров'язбережувальної діяльності; методи стимулювання здоров'язбережувальної діяльності; контролю за ефективністю виховних дій; самовиховання; генетико-моделюючі методи І. Д. Бега), форми (навчальна, позанавчальна, виховна, самоврядувальна) – результат (особистісно-усвідомлювальний рівень сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів-економістів) – корекція (див. мал. 1).

Запропонована модель формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів сприяє сформованості відповідного особистісно-усвідомлювального рівня культури, що надає особистості можливість самостійно й усвідомлено здійснювати здоров'язбережувальну діяльність. Ми вважали, що для формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів-економістів необхідне досягнення хоча б реконструктивного рівня.

Програма експериментальної роботи щодо формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів передбачала озброєння їх відповідними знаннями, вміннями та навичками, включення у практику самооздоровлення, завдяки викладанню курсу “Культура здоров'язбереження” та використання традиційних і нетрадиційних засобів оздоровлення, формування у студентів потреби в означеній діяльності та настанови на здоров'язбереження.

Мал. 1 Модель формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів-економістів

Студенти експериментальних груп заповнювали щоденник самоконтролю, паспорт здоров'я, розробляли програму самооздоровлення, залучалися до заняття у спортивних секціях та участі у спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходах для збільшення годин їхньої рухової тяжкої активності, складала комплекси вправ для профілактики найбільш поширених професійних захворювань, притаманних фахівцям економічного профілю, здобували необхідні знання, вміння та навички на заняттях з педагогіки, психології та культурології через застосування активних форм навчання, розбір творчих завдань, підготовку рефератів, написання есе, аналіз педагогічних плакатів, вирішення ситуаційних завдань, що сприяло формуванню їхньої світоглядної орієнтованості на здоров'язбереження та відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих.

Результати сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів КГ та ЕГ (до та після експерименту у %) подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів КГ та ЕГ (до та після експерименту у %)

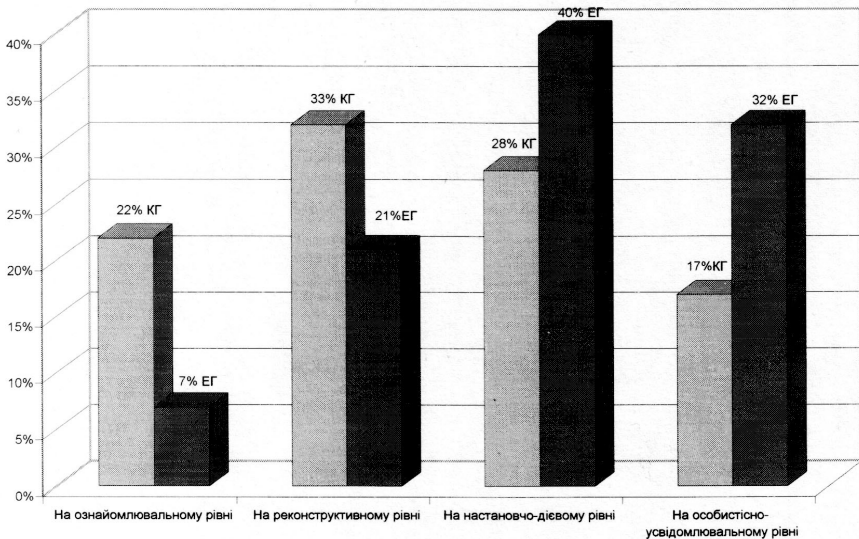
Критерії		До та після експерименту							
		особистісно-усвідомлювальний		настановчо-дієвий		реконструктивний		ознайомлювальний	
		до	після	до	після	до	після	до	після
Когнітивно-	ЕГ	18	46	25	38	27	12	30	4

дієвий	КГ	14	19	27	29	33	27	26	25
Особистісно-рефлексивний	ЕГ	13	29	23	45	37	20	27	6
	КГ	16	17	29	31	31	33	24	19
Стимулювально-регулятивний	ЕГ	8	24	13	34	47	32	32	10
	КГ	6	14	28	21	39	41	27	24
Здоров'язбережувальний	ЕГ	7	27	20	44	38	20	35	9
	КГ	10	17	25	31	41	30	24	22
Всього	ЕГ	12	32	20	40	37	21	31	7
	КГ	11	17	27	28	36	33	26	22

Загальний розподіл сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів до експерименту виявився наступним: на ознайомлювальному рівні було діагностовано – 26 % (КГ) та 31 % (ЕГ), на реконструктивному рівні – 36 % (КГ) та 37 % (ЕГ), на настановчо-дієвому рівні – 27 % (КГ) та 20 % (ЕГ), на особистісно-усвідомлювальному рівні – 11 % (КГ) та 12 % (ЕГ) студентів.

Для найбільш чіткого уявлення отримання результатів сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів наприкінці експерименту ми подали їх у вигляді стовпчастої діаграми див. мал. 2.

Мал. 2. Розподіл опитаних респондентів за сформованістю культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів наприкінці експерименту (%)

Окреслені результати визначають недостатнє розуміння студентами економічного профілю цінності особистого здоров'я, відсутність мотивації до здоров'

язбережувальної діяльності, незадовільний рівень володіння здоров'язбережувальними технологіями, що свідчить про дефіцит культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації. Узагальнюючи зазначене, можна стверджувати, що робота з формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх економістів у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів майже не проводилась, або проводилась несистематично, поверхнево, з використанням обмеженої кількості методів та засобів, які не достатньо сприяли формуванню відповідної моделі поведінки. На наш погляд, це пояснює такі низькі показники дослідження визначеної проблеми.

Після експерименту за всіма критеріями на ознайомлювальному рівні було встановлено – 22 % респондентів (КГ) та 7 % (ЕГ), на реконструктивному рівні – 33 % (КГ) та 21 % (ЕГ), на настановчо-дієвому рівні – 28 % (КГ) та 40 % (ЕГ), на особистісно-усвідомлювальному рівні – 17 % (КГ) та 32 % (ЕГ).

Ефективність технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів доведено за рахунок математичної обробки.

Для математичної обробки одержаних результатів експерименту було використано розрахунок ? – критерію між двома емпіричними даними (за ? – критерієм Колмогорова-Смирнова, який підтверджує статистичну значущість одержаних результатів).

Відтак, ми доходимо **висновку**, що проведена експериментальна робота з упровадження технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців економічного профілю забезпечує стійку позитивну динаміку рівня сформованості культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів.

Перспективи подальших розвідок ми вбачаємо в науково-методичному обґрунтуванні підходів щодо вдосконалення професійної підготовки майбутніх економістів із питань збереження та зміцнення здоров'я на основі національних практик; порівняльно-педагогічному вивченні зарубіжного досвіду формування культури здоров'язбереження у вищих навчальних закладах, інтегруванні ідей дослідження у професійну підготовку фахівців педагогічних спеціальностей.

Список використаних джерел:

1. Башавець Н.А. Здоров'я – запорука якісної підготовки студентів / Н.А. Башавець // Наука і освіта. – 2008. – № 1-2. – С. 19-22.

2. Башавець Н.А. Здоров'язберігаюча компетентність – основа освіти майбутнього фахівця: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів [“Проблеми формування здорового способу життя у молоді” Одеса 10-11 листопада 2009 року] / Одеська національна академія харчових технологій: збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів / Міністерство освіти і науки України. – Одеса, 2009. – С. 250-252.

3. Башавець Н.А. Здоров'язберігаючі технології в системі економічної підготовки фахівців: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [Інноваційні технології в науці, підготовці та перепідготовці фахівців] (17-18 травня 2007 р.) / Н.А. Башавець. – Одеса: Інститут фінансів УДУЕФ, 2007. – С. 56-59.

4. Башавець Н.А. Здоров'язберігаючі технології у професійній освіті: матеріали Всеукр. науково-теоретичної конференції [“Сучасні тенденції та перспективи розвитку освіти і науки у вищих навчальних закладах України?”] (12 травня 2006 р.) / Н.А. Башавець. — Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2006. — С. 25-26.

5. Башавець Н.А. Культура здоров'язбереження у питаннях та відповідях: [навчальний посібник] / Н.А. Башавець. — Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. — 272 с.

6. Башавець Н.А. Курс “Культура здоров'язбереження” — як передумова формування відповідної світоглядної орієнтації студентів вищих навчальних закладів / Н.А. Башавець // Науковий вісник ПНПУ ім. К.Д.Ушинського: збірник наукових праць. — № 1-2. — Одеса, 2010. — С. 12-19.

7. Башавець Н.А. Тестові завдання з культури здоров'язбереження студентів вищих економічних навчальних закладів / Н.А. Башавець. — ОІФ УДУФМТ. — Одеса, 2010. — 40 с.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ В МУЗИЧНО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:

ДЕЯКІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

УДК: 378.937+378.978+378.126+78.01+781

Юдзіонок Н.М.

У статті висвітлені деякі результати дослідно-експериментальної роботи, націлені на продуктивне формування компетентності майбутнього вчителя в музично-інтерпретаційній діяльності в умовах вищої школи.

Ключові слова: музично-інтерпретаційна діяльність, компетентнісний підхід, компетентність.

В статье освещаются некоторые результаты опытно-экспериментальной работы, направленной на продуктивное формирование компетентности будущего педагога в музыкально-интерпретационной деятельности в условиях высшей школы.

Ключевые слова: музыкально-интерпретационная деятельность, компетентный подход, профессиональная компетентность.

The article highlights the results of the practical experimental work, aimed at productive formation of the future teacher competence in musical interpretational activity within the higher school.

Key words: musical activity, complex study, competence.

Сьогодні духовний стан суспільства висуває перед музичною освітою принципово нові завдання — підготовку високоякісних фахівців, здатних не тільки до творчої професійної самореалізації, а й спроможних залучити підрастаюче покоління до глибокого пізнання її спілкування з музичним мистецтвом.